

STRAND VGS

det beste i den enkelte

Studiespesialisering

Valg av programfag

Innhold

REALFAG	4
Kjemi.....	4
Biologi.....	5
Fysikk	6
Matematikk R1 og R2	7
Geofag - nettfag	8
Informasjonsteknologi 1 - nettfag.....	9
SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI	10
Næringslivsøkonomi.....	10
Samfunnsøkonomi.....	11
Markedsføring og ledelse - nettfag	12
Rettslære -nettfag	13
Entreprenørskap.....	14
Sosiologi og sosialantropologi.....	15
Politikk og menneskerettigheter	15
Psykologi.....	16
Engelsk.....	17
Reiseliv og språk - nettfag	18
Historie og filosofi - nettfag.....	19
Toppidrett –.....	20
INFORMASJON OM FAGVALG	21
Fremmedspråk og morsmål	23
Generell studiekompetanse (GENS).....	23
Spesiell studiekompetanse.....	23
Tilleggs poeng:.....	23
Avsluttende fag vg1:.....	23
Førstegangsvitnemål:.....	24
Poengutregning:	24

REALFAG

Kjemi

Hvorfor velge dette faget?

- Kjemikere er viktige bidragsytere i utviklingen av bioteknologi, nanoteknologi, medisin, farmasi, miljøfag, nye materialer og nye energikilder.
- Du får innsikt i kjemiens ulike anvendelser og betydningen av kjemi i hverdagsliv og samfunn.
- Faget gir grunnlag for videre studier i kjemi, medisin, odontologi, ernæring, farmasi, veterinær osv.

Hvordan lykkes i faget?

- I kjemi lærer vi kjemispråk, så du må øve på kjemigloser. Vi regner også endel, men mest de fire regneartene.
- Du bør ha 1T-matematikk fra vg1.

Hva går faget ut på?

- Kjemi er å gjøre forsøk og lære om stoffet rundt oss.
- Du lærer hvorfor metaller er blanke, og kjennes kalde, og hvorfor en pute er myk og kjennes varm. Du lærer nytt om hverdagslige stoffer som vann og bringebærdrops.
- Du klarer å regne ut hvor mye CO₂ du slipper ut når du griller eller trener
- Du lærer om syrer og baser og å regne ut pH.

Programfag:	Hovedområder:				
Kjemi 1	Språk og modeller i kjemi	Metoder og forsøk	Vannkjemi	Syrer og base	Organisk kjemi 1
Kjemi 2	Forskning	Analyse	Organisk kjemi 2	Redoksreaksjoner	Materialer

Biologi

Hvorfor velge dette faget?

- Biologifaget legger vekt på observasjoner, diskusjoner, kritisk vurdering og krav til begrunnelser og skal føre til økt faglig innsikt i samfunnsdebatten.
- Genteknologi, medisin og problemstillinger omkring miljøet er i rask utvikling. Naturvitenskaplig kunnskap spiller en nøkkelrolle når det gjelder å løse de største utfordringene i vår tid: å skaffe mat og gode levekår for milliarder av mennesker.
- Faget gir grunnlag for videre studium innenfor både biologi og andre profesjoner relatert til faget. Samtidig er det lagt vekt på allmenndannelse, med biologisk kunnskap i samfunnsdebatten, biologisk nysgjerrighet for naturen og kunnskaper om egen kropp og egen helse.
- Denne kompetansen legger grunnlag for å kunne tilegne seg ny kunnskap gjennom hele livet.

Hvordan lykkes i faget?

- For å utvikle kunnskap om metoder og tenkemåter i biologien er det nødvendig å arbeide med faget både praktisk og teoretisk.
- Faget krever at en arbeider systematisk og godt med teorien fra starten. Praktiske øvelser fra laboratorie- og feltarbeid er samtidig grunnleggende for biologisk forståelse.

Hva går faget ut på?

- Biologi er «lære om det levende», og passer for deg som ønsker å lære mer om mennesker og dyrs fysiologi, om genetikk, økologi, biologisk mangfold, celler og energiomsetning.
- Faget gjør deg i stand til å bruke biologisk fagkunnskap i praktiske situasjoner, f.eks når det gjelder forvaltning av naturressurser, helse og etiske spørsmål.
- Mennesket er avhengig av naturen og er en av mange arter på jorda. Faget trenger deg som synes det er viktig å forvalgte jordas ressurser på en god og bærekraftig måte.

Programfag:	Hovedområder:					
Biologi 1	Den unge biologen	Cellebiologi	Fysiologien til mennesket	Funksjon og tilpassing	Biologisk mangfold	
Biologi 2	Den unge biologen	Energi-omsetning	Genetikk	Bioteknologi	Økologi	Evolusjon

Fysikk

Hvorfor velge dette faget?

- Programfaget fysikk skal bidra til forståelse av natur, teknologi og relaterte fenomener i dagliglivet.
- Fysikk handler om å forstå hvordan verden fra det minste av det minste til det alle største fungerer og hvorfor det er slik. Fysikken handler altså egentlig om alt. Det er stort sett to spørsmål vi stiller i fysikken:
1. Hvordan er verden? 2. Hvorfor er det slik?

Hvordan lykkes i faget?

- Jobbe hardt og jevnt hele skoleåret.
- Matematikk er selve redskapet i faget. Du må derfor ha matematikk 1T fra vg1 og R1 på vg2

Hva går faget ut på?

Vi prøver å finne ut noe om:

- Hvordan virker legemer (objekter) på hverandre (mekanikk)
- Hvordan er verden bygd opp fra de minste delene inne i atomkjernen til de største objektene i universet
- Hvordan fungerer teknologien rundt oss?

Programfag:	Hovedområder:				
Fysikk 1	Klassisk fysikk	Moderne fysikk	Å beskrive naturen med matematikk	Den unge forskeren	Fysikk og teknologi
Fysikk 2	Klassisk fysikk	Moderne fysikk	Å beskrive naturen med matematikk	Den unge forskeren	Fysikk og teknologi

Matematikk R1 og R2

Hvorfor velge dette faget?

- De fleste som ønsker realfag velger matematikk som et av fagene. De fleste av disse fagene inneholder matematikk i ulik grad. Fysikk er spesielt knyttet opp mot matematiske teorier og argumentasjon.
- Flere studier som ingeniør, medisin, veterinær, tannlege og masterstudier krever fordypning i matematikk R1 eller R2.
- Om du ønsker å bidra i en verden med stadige teknologiske endringer, bør du velge fordypning i matematikk.

Hvordan lykkes i faget?

- Matematikk kan ofte oppleves som frustrerende. Faktum er at hjernen må modnes til å forstå matematikk og når denne modningen først har funnet sted vil stoffet ofte oppleves svært lett. Med dette i bakhodet er det ikke vanskelig å forstå at en jevn arbeidsinnsats gjennom hele terminen er nødvendig for å lykkes i faget.

Hva går faget ut på?

- Matematikk er et fag hvor du møter konkrete problemstillingen og svar.
- Gjennom undervisningen vil du lære om ulike emner, med fokus på hvordan og hvorfor de henger sammen. Dette vil gjøre deg i stand til å tenke smart, og argumentere effektivt og overbevisende.

Programfag:	Hovedområder:			
Matematikk R1	Geometri	Algebra	Funksjoner	Kombinatorikk og sannsynlighet
Matematikk R2	Geometri	Algebra	Funksjoner	Differensial-likninger

Geofag - nettfag

Hvorfor velge dette faget?

- Faget passer for de med interesse for geologi, geografi, meteorologi, ressurslære, klimaforskning og lignende.
- Mange av temaene i faget vil elevene kjenne igjen fra tidligere i skoleløpet, men geofaget går dypere i stoffet og tar opp nye emneområder.
- Mye vil også være aktuelle tema fra media og politiske diskusjonsområder.

Hvordan lykkes i faget?

- Skal en lykkes i faget må en jobbe jevnt og trutt med stoffet og levere inn obligatoriske oppgaver, slik at forståelsen for faget modnes og en ser sammenhenger og helhet.
- Som nettfag er det også påkrevd at eleven har god struktur og selvdisciplin i arbeidet. Interesse og engasjement for temaene i faget hjelper da godt.

Hva går faget ut på?

- Geofag handler om naturmiljøet – om berggrunnen, landformer, løsmasser, luft og vann. Det betyr samtidig naturkatastrofer, naturressurser og klimaendringer – altså forhold som har stor betydning for levekår og økonomisk utvikling.

Programfag:	Hovedområder:			
Geofag 1	Jorda i forandring	Naturkatastrofer	Geofaglig verktøykasse	Geo-forskning
Geofag 2	Jorda i forandring	Geo-forskning	Klimaendringer	Geo-ressurser

Informasjonsteknologi 1 - nettfag

Hvorfor velge dette faget?

- Faget passer for de med interesse for bruk av moderne teknologi og relevante utviklingsverktøy, og hvordan sammensmelting av data-, lyd- og bildeteknologi kan gi rom for skapende bruk av teknologien.
- Opplæringen legger vekt på å konstruere IT-løsninger, og informasjonsteknologi er derfor på mange måter et praktisk fag
- Samfunnet har behov for mennesker som kan forstå, benytte og videreutvikle informasjonsteknologien

Hvordan lykkes i faget?

- Skal en lykkes i faget må en jobbe jevnt og trutt med stoffet og levere inn obligatoriske oppgaver, slik at forståelsen for faget modnes og en ser sammenhenger og helhet.
- Som nettfag er det også påkrevd at eleven har god struktur og selvdisciplin i arbeidet. Interesse og engasjement for temaene i faget hjelper da godt.

Informasjonsteknologi 2 tilbys ikke, så dette er ikke ett fag en kan ta over to år.

Hva går faget ut på?

- Informasjonsteknologi handler om kreativ tenkning, problemløsning og skal gi innsikt i hvordan informasjon kan behandles automatisk som data og hvilke krav dette setter til digitalt utstyr.
- Gi erfaring i bruk av moderne teknologi og relevante utviklingsverktøy.

Programfag:	Hovedområder:		
Informasjonsteknologi 1	Digital samtid	Nettsteder og multimedier	Databaser

SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI

Næringslivsøkonomi

Hvorfor velge dette faget?

- For deg som synes økonomi høres kjekt ut og vurderer å studere dette etter videregående, vil dette faget være et lurt valg. Du vil få et veldig godt innblikk innen fagområdet og finne ut om det er dette du ønsker å studere videre.
- Faget vil også være nyttig for deg som ikke har tenkt å studere økonomi videre. Det å ha en grunnleggende forståelse innen bl.a regnskap og budsjett kan være svært nyttig innen andre yrker.
- Utdanning innen økonomi gir store og varierte jobbmuligheter!

Hvordan lykkes i faget?

- Være engasjert, følge med på lokalt og nasjonalt næringsliv. Delta aktivt i timene når vi tar opp dagsaktuelle temaer.
- God innsats i timene og jevn og god arbeidsinnsats over tid.

Hva går faget ut på?

- Næringslivsøkonomi (NØK) består av fagområdene regnskap og bedriftsøkonomi. Faget heter Økonomistyring på vg2 og Økonomi og ledelse på vg3
- Et praktisk fag som gir bred kunnskap om økonomi i en bedrift. Eks: regnskap, budsjett, finansiering, investeringskalkyler, markedstilpasning osv
- Mye oppgaveløsning med utstrakt bruk av dataverktøy.

Programfag:	Hovedområder:		
Økonomistyring	Næringsliv og samfunn	Økonomistyring	Etikk og miljø
Økonomi og ledelse	Bedrift og samfunn	Markedstilpasning og produksjonsplanlegging	Organisasjon og ledelse

Samfunnsøkonomi

Hva går faget ut på?

- Vi studerer hvordan økonomien fungerer, både på individplan og samfunnet som helhet.
- Hvorfor er samfunnsøkonomi viktig? Faget tar sikte på å beskrive og forklare hva som skjer i økonomien. Hvordan kan vi påvirke det som skjer. I noen grad kan faget også brukes til å forutsi hva som skjer.
- Faget tar opp spørsmål som er svært aktuelle og viktige for det samfunnet vi lever i, eks:
 - Hva kan vi gjøre med arbeidsledigheten?
 - Hva skjer med etterspørsel etter boliger når renten stiger?
 - Hvorfor endrer Norges Bank renten?
 - Hvorfor endres valutakurser? Hvorfor er dette viktig for Comrod og andre norske bedrifter

Hvorfor velge dette faget?

- Hvis du er nysgjerrig og ønsker svar på spørsmålene overfor.
- Faget gir deg begreper og innsikt i som gjør at du forstår politiske debatter og andre aktuelle samfunnsdebatter.
- Du er samfunnsinteressert og liker å følge med på nyheter.

Hvordan lykkes i faget?

- Interessert i samfunnsspørsmål.
- Liker å følge med på nyheter (lokalt/nasjonalt/internasjonalt).
- God innsats i timene og jevn og god arbeidsinnsats over tid.

Programfag:	Hovedområder:					
Samfunnsøkonomi 1	Markedsteori	Nasjonalregnskap og økonomisk vekst	Arbeidsmarked og arbeidsledighet	Prisvekst og pengepolitikk	Inntektsfordeling og miljøproblemer	Internasjonal økonomi
Samfunnsøkonomi 2	Markedsteori	Økonomisk vekst	Arbeidsledighet og økonomisk politikk	Inntektsfordeling og miljøproblemer	Internasjonal økonomi	

Markedsføring og ledelse - nettfag

Hva går faget ut på?

- Markedsføring handler om å spre et budskap og gjennomføre aktiviteter som både vekker opp og dekker våre behov.
- De som driver med markedsføring er hovedsakelig organisasjoner og bedrifter som har som mål å tjene penger på virksomheten sin, men også andre aktører som bloggere, musikere, fotballspillere/idrettsstjerner og kjendiser driver markedsføring/profilering både av seg selv og sine sponsorer. Disse aktørene benytter bl.a sosiale medier for å spre sitt budskap. Ideelle organisasjoner derimot ønsker å formidle politiske budskap eller påvirke holdninger og verdier. Uansett hva som er bedriftene og organisasjonenes mål, så er disse vanskeligere å nå uten markedsføring.

Hvorfor velge dette faget?

- Markedsføring og ledelse 1 er et fag som har hovedfokus på markedsføring, men som også er innom ledelse.
- Det er et spennende fag som favner vidt, og uansett hva du gjør senere i livet, vil du helt sikkert få bruk for noe av det du lærer.

Hvordan lykkes i faget?

- I Nettfaget Markedsføring og ledelse vil du måtte jobbe mye på egenhånd. Noen ganger blir det også lagt opp til gruppearbeid (dersom det lar seg løse rent praktisk).
- Læreren vil legge ut nye aktiviteter på It's Learning hver uke. Aktivitetene skal hjelpe deg i læringsprosessen, og inkluderer lesing, artikler, lenker til aktuelle sider, kompendier/sammendrag og ikke minst oppgaveløsning.
- Oppgavene skal besvares og alle innleveringene gis det tilbakemeldinger på.
- Det vil også bli klassiske (skriftlige) prøver på skolen der du går til daglig med jevne mellomrom.

Programfag:	Hovedområder:				
Markedsføring og ledelse 1	Marked og målgrupper	Psykologi og kjøpsadferd	Situasjonsanalyse og markedsinformasjon	Konkurransemidlene	Organisasjon og ledelse
Markedsføring og ledelse 2	Situasjonsanalyse og markedsinformasjon	Konkurransemidlene	Personalutvikling og ledelse	Markedsstrategi og markedsplanlegging	Etikk og samfunnsansvar

Rettslære - nettfag

Hvorfor velge dette faget?

- Rettslære handler om saker og eller problemer du eller andre du kjenner kommer til å oppleve i livet.
- Det er derfor nyttig å kjenne reglene som regulerer dette.
- Rettslære er også nyttig i videre studier, ikke bare for dem som har tenkt å studere juss eller rettsvitenskap.

Hvordan lykkes i faget?

- Rettslære handler som sagt om å løse juridiske problemer, det vil si å løse konflikter eller praktiske oppgaver fra det virkelige liv. Du skal kunne forklare ved hjelp av de aktuelle rettsreglene hvordan disse konfliktene og problemene skal løses.
- For å lykkes i faget må du kunne og forstå rettsreglene.
- Du må øve på å løse de juridiske problemene, både skriftlig og muntlig.
- Det er en fordel om du er flink til å skrive, og er flink til å løse problemer på en systematisk og logisk måte.

Hva går faget ut på?

- Rettslære skal gi deg kunnskap om og forståelse for ulike rettsregler.
- I rettslære skal du lære bruk av juridisk metode, den juridiske metoden skal sette deg i bedre stand til å vurdere og løse juridiske problem og konflikter vha rettsreglene.

Programfag:	Hovedområder:				
Rettslære 1	Strafferett	Familierett	Arverett	Arbeidsrett og likestilling	Metodelære
Rettslære 2	Kjøps- og forbrukerrett	Avtalerett	Erstatningsrett	Forvaltningsrett	Metodelære

Entreprenørskap

Hvorfor velge dette faget?

- Praktisk fag! Du lærer teori gjennom praktisk arbeid.
- Du starter og driver egen bedrift
- Ønsker å starte egen bedrift en gang.

Hvordan lykkes i faget?

- Være engasjert/stå-på vilje/kremmer.
- Like å jobbe sammen med andre.
- Kreativitet

Entreprenørskap 2 er en videreføring av entreprenørskap 1, men noe mer teoretisk. I tillegg kommer et tema om internasjonalisering.

Hva går faget ut på?

- Du vil få praktisk erfaring med å starte, drive og avvikle en ungdomsbedrift. Du vil lære om ledelse, økonomi, markedsføring, salg og personalpolitikk.
- I faget vil du jobbe sammen med andre, drive nettverksbygging og utvikle en tverrfaglig forståelse. Målet er at du skal utvikle personlige egenskaper, holdninger og kunnskap om hvordan du kan se muligheter for bærekraftig bedriftsutvikling.
- Bedriftsutvikling og entreprenørskaps-faget skal også gi deg forståelsen for etiske og miljømessige konsekvenser ved det å drive næringsvirksomhet.

Programfag:	Hovedområder:		
Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1	Entre- prenørskap	Eablering	Drift
Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2	Bedriftsutvikling	Innovasjon	Internasjonalisering

Sosiologi og sosialantropologi

Hvorfor velge dette faget?

Faget passer perfekt for alle som vil jobbe med mennesker og som er nysgjerrig på samfunnet rundt seg.

Hvordan lykkes i faget?

Sosiologi er et spennende fag som krever at du er med på å utforske, undersøke og beskrive det du oppdager. Teoriene og begrepene som du lærer vil du ha bruk for uansett hva du skal studere i fremtiden.

Hva går faget ut på?

- Faget ble født på 1800-tallet da man begynte å stille spørsmål som: kan fattigdom, selvmord, kriminalitet og arbeidsledighet skyldes forhold utenfor individet?
- I dette faget undersøker vi spenningsforholdet mellom individ og samfunn, kultur og natur, fra mange ulike innfallsvinkler.
- Hovedspørsmålet i faget er: i hvor stor grad formes jeg av samfunnet rundt meg og hvordan preger jeg igjen mine omgivelser?

Politikk og menneskerettigheter

Hvorfor velge dette faget?

- Faget burde vært obligatorisk i skolen, fordi det gir deg muligheten til å forstå alle samfunnsforholdene som du trenger å kjenne til for å kunne bli et aktivt samfunnsmedlem.
- Du vil se hva som skiller de ulike partiene, slik at du blir tryggere på hvilket som passer for deg.
- Du vil skjønne hvilke muligheter politikerne har til å forandre samfunnet og hva som begrenser dem.
- Du vil få svar på hva stater og andre aktører kan gjøre for å skape en tryggere, sunnere og mer rettferdig verden i fremtiden.

Hva går faget ut på?

- Dette er faget over alle samfunnsfag i skolen.
- Faget undersøker maktforholdet mellom individ og samfunn.
- Hovedspørsmålene til faget ligger her: i hvor stor grad er styringssystemet bygd opp for å tjene individene, hvilke rettigheter og plikter har vi som medlemmer av et samfunn og hvordan påvirkes dette av økende internasjonalt samarbeid?

Hvordan lykkes i faget?

- Du lykkes i dette faget når du deltar aktivt på jakt etter svarene.

Programfag:	Hovedområder:			
Sosiologi	Samfunnsvitenskapelige tenkemåter	Kulturforståelse	Sosialisering	Produksjon og arbeid
Politikk og menneskerettigheter	Politiske prosesser og institusjoner	Demokrati og medborgerskap	Internasjonale politiske systemer og aktører	Internasjonale samarbeidsforhold og konflikter

Psykologi

Hvorfor velge dette faget?

- Det er veldig interessant.
- Man får en bedre innsikt i psykologiske prosesser i mennesket, hvordan mennesker utvikler seg, og hvorfor vi handler, tenker og føler slik vi gjør.
- Man får mer innsikt i seg selv og andre mennesker.

Hvordan lykkes i faget?

- Det hjelper jo selvfølgelig om man er interessert.
- Som i alle andre fag, er det viktig at man arbeider godt med kompetansemålene.
- At man danner seg et godt grunnlag med et psykologisk begrepsapparat og fagord, slik at man kan forstå fagstoffet godt. Dette kan man deretter bruke til å vurdere teorier opp mot hverandre, reflektere og drøfte over sammenhenger i psykologien.

Hva går faget ut på?

- Psykologi er et fag som handler om mennesket, og om forholdene mellom mennesker. Hvorfor er vi som vi er, og hvorfor gjør vi som vi gjør?
- Psykologi tar for seg de psykologiske prosessene som gir grunnlaget for atferden vår, og hvorfor denne atferden blir så forskjellig fra individ til individ. Er det arv eller miljø?

Programfag:	Hovedområder:				
Psykologi 1	Psykologiens historie og utvikling	Utviklingspsykologi	Mennesket og læring	Psykologiens biologiske grunnlag	Mennesket og helse
Psykologi 2	Psykologien i dag	Sosialpsykologi	Kommunikasjon	Helsepsykologi	

Hvorfor velge dette faget?

- Storbritannia og USA er våre nære allierte, så det er en stor fordel å ha god kjennskap til disse landenes samfunnsforhold og kultur.
- Engelsk er et globalt arbeidsspråk, og i dag trenger man mer enn bare hverdagsengelsk i arbeidslivet.
- Faget forbereder deg til videre studier, da mye av pensumlitteraturen i høyere utdanning er på engelsk.
- Faget passer godt sammen med flere av de andre samfunnsfagene, og en kombinasjon kan gi en bonus i form av en enda bredere forståelse for verden i dag.

Hvordan lykkes i faget?

- Leser du mye engelsk, blir du også bedre til å skrive fordi du får mer erfaring med språket.
- Faget inneholder mye faktastoff som du må lære deg.
- For å oppnå full forståelse for faget må du holde deg oppdatert på hva som skjer i nyhetsbildet.
- Jevnt arbeid over tid gir resultater fordi faget er et typisk modningsfag.

Hva går faget ut på?

- Engelsk er ofte arbeidsspråket når mennesker fra ulike deler av verden møtes for å utveksle erfaringer og meninger.
- Sentrale emner i dette faget er flerkulturelle samfunn, kommunikasjon på tvers av kulturer, utdanning og arbeid i utlandet, medienes rolle i samfunnet og store globale utfordringer.
- I vg3 er dette sentrale emner: Historie, politikk, samfunnsforhold og aktuelle debatt-tema i Storbritannia og USA.
- Vi videreutvikler språkferdighetene for å kunne drøfte disse emnene.
- Litteratur og film brukes til å illustrere lærestoffet.
- Et større prosjektarbeid inngår i faget.

Programfag:	Hovedområder:		
Internasjonal engelsk	Språk og språklæring	Kommunikasjon	Kultur, samfunn og litteratur
Samfunnsfaglig engelsk	Språk og språklæring	Kommunikasjon	Kultur, samfunn og litteratur

Hva går faget ut på?

- Du lærer om reiselivets oppbygging og om det helhetlige reiselivsproduktet.
- Du lærer om markedsplanlegging mot nasjonale og internasjonale markeder, og utvikling av bærekraftige reiselivsprodukt.
- Du skal også lære om vertskapsrollen, og guiding og hvordan du skal kommunisere med gjester fra hele verden.
- Du skal lære om norsk og internasjonal turismes historie, og samisk kultur og historie og om andre land og kulturer. Du skal også kunne presentere et reiselivsprodukt ved hjelp av digitale hjelpemidler (PowerPoint).
- Faget Reiseliv og språk 2 bygger på Reiseliv og språk 1.
- På vg3 tar du Reiseliv og språk 2 og lære mer om interkulturell forståelse og norsk kulturhistorie.
- Du skal kunne kommunisere om, og presentere reisefaglige emner på norsk og engelsk.
- Du vil lære mer om markedsplanlegging og utvikling av konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner, og hvordan geografi og klima påvirker reiselivsprodukter.
- Trender i reiselivet, og innovasjon og verdiskapning står sentralt.

Reiseliv og språk - nettfag

Hvorfor velge dette faget?

- Er du interessert i reiser og opplevelser, lære mer om andre kulturer og bli kjent med en internasjonal næring? Da er dette faget noe for deg!
- Reiseliv og språk er et samfunnsrelevant og interessant fag som omfatter mange fagområder. Vi er innom temaer fra blant annet sosiologi, historie, samfunnsøkonomi, markedsføring, geografi og språk (norsk og engelsk).
- Faget egner seg derfor godt til å kombinere med de fleste andre fag innenfor samfunnsfag, språk og økonomi.

Hvordan lykkes i faget?

- Det kreves ingen spesielle forkunnskaper for å starte med faget (Reiseliv og språk 1), men det er en fordel om du er interessert i å reise, og å lære om hvordan du kan kommunisere med mennesker fra ulike kulturer.

- Reiseliv er en internasjonal næring, og du vil derfor bli kjent med næringen både i Norge og internasjonalt.
- Det er en fordel at du har interesse for samfunnsutvikling generelt, og å lære mer om hvordan reiseliv og samfunnsutvikling henger sammen, både nasjonalt og internasjonalt.
- Reiseliv og språk er et nettfag, og det krever dermed at du er aktiv på ITSL.
- Du må være motivert og like å arbeide selvstendig.
- Å være nettelever krever at du kan jobbe strukturert og målrettet med faget hver uke.
- Du vil få tett oppfølging av faglærer gjennom ulike nettbaserte læringsmiljø.

Hva går faget ut på?

- Fagene historie og filosofi 1 og 2 tar for seg hva menneskene har tenkt om seg selv og verden rundt dem opp gjennom tidene og fram til i dag.
- Gjennom disse fagene lærer du om tenkere fra langt tilbake og fram til i dag og om hvilken betydning de har hatt. Sokrates, Jean-Jacques Rousseau, Karl Marx og John Maynard Keynes er eksempler på mennesker du vil lære om.
- Samtidig som du lærer om disse menneskene vil du også lære om den tida de levde i slik at du bedre forstår både tankene og samtida deres og vår egen tid.

Programfag:	Hovedområder:	
Reiseliv og språk 1	Språk og kultur	Reiselivsproduktet
Reiseliv og språk 2	Språk og kultur	Reiselivsproduktet

Historie og filosofi - nettfag

Hvorfor velge dette faget?

- Er du nysgjerrig på å vite mer om hva mennesker før oss har tenkt om de store spørsmålene i livet? Hva er rett, og hva er galt? Finnes det allmenngyldige sannheter? Har mennesket ukrenkelige rettigheter?
- Vil du vite mer om hvordan vårt vestlige samfunn har blitt til? Vil du forstå mer av historie og vår moderne kultur?
Da kan historie og filosofi 1 og / eller 2 være noe for deg.
- Fagene bygger ikke på hverandre. Det betyr at du kan velge historie og filosofi 1 uten å gå videre med 2. Du kan også velge 2 uten å ha hatt 1.

Hvordan lykkes i faget?

- For å lykkes med faget er det først og fremst viktig at du er interessert i faget. Samtidig er det viktig at du arbeider jevnt med stoffet: leser og arbeider godt og grundig med oppgavene som følger stoffet. Gjør du dette har du gode forutsetninger for å lykkes med faget.

Programfag:	Hovedområder:					
Historie og filosofi 1	Oldtid	Antikken	Middelalder	Renessanse	Opplysningstid	Nyere tid
Historie og filosofi 2	Mennesket i moderne tid	Kunnskap og sannhetssøken	Eksistens og mening	Fellesskap, produksjon og forbruk	Politiske ideer og ideologier	Historieforståelse, historiebevissthet og historiebruk

Toppidrett –

Hva går faget ut på?

- Dette er et 5-timersfag, som i all hovedsak er praktisk.
- På Strand vgs står hovedområdene ferdighetsutvikling og basistrening i fokus. I faget får du jobbe med din spesialidrett. Vi kan tilpasse for mange idretter, men per i dag har vi fotball, håndball og langrenn.

Hvorfor velge dette faget?

- Ved å velge dette faget får man mulighet til å fordype seg i sin idrett og lære hvordan man gjennom systematisk arbeid kan forbedre sine ferdigheter.

Hvordan lykkes i faget?

- Når man velger dette faget er det en forutsetning at man har en spesialidrett som man ønsker å bruke tid på, som man driver aktivt og som man ønsker å bli bedre i.
- Evnen til å finne glede i sin idrett og glede over å utvikle egne ferdigheter er viktig for å lykkes i faget.

Programfag:	Hovedområder:		
Toppidrett 1	Treningsplanlegging	Basistrening	Ferdighetsutvikling

INFORMASJON OM FAGVALG

Fellesfag er fag alle elever må ha. Her er oversikten, oppgitt som timer pr uke:

FAG	Vg1	Vg2	Vg3	Totalt
Norsk	4	4	6	14
Matematikk	5	3*		8
Naturfag	5			5
Engelsk	5			5
2.fremmedspråk	4	4		8
Samfunnsfag	3			3
Geografi	2			2
Historie		2	4	6
Religion og etikk			3	3
Kroppsøving	2	2	2	6
Sum fellesfag	30	15	15	60
Programfag	0	15	15	30
Totalt omfang	30	30	30	90

Velger eleven matematikk R1, får en bare 12 timer fellesfag, om må derfor velge 4 programfag for å ha nok timer (30 timer eller mer).

Programfag er fag som elevene velger. Eleven må velge minimum 3 fag for å få 15 timer programfag på vg2 og vg3. Elevene må velge minimum 2 fag fra samme programområdet og disse to fagene må eleven ha på både vg2 og vg3. Det tredje faget står en mer fritt til å velge.

Fagvalgs blokk for vg2:

BLOKK 1 - realfag	BLOKK 2 – samf/øk	BLOKK 3 – samf/øk	BLOKK 4 – idrett
Matematikk R1	Psykologi 1		
Kjemi 1	Samfunnsøkonomi 1		
Biologi 1	Næringslivsøk. (Økonomistyring)	Internasjonal Engelsk	Topp Idrett
Fysikk 1	Sosiologi	Entreprenørskap 1	

Fagvalgs blokk for vg3:

BLOKK 1 - realfag	BLOKK 2 – samf/øk	BLOKK 3 – samf/øk	BLOKK 4 – idrett
Matematikk R2	Psykologi 2		
Kjemi2	Samfunnsøkonomi 2		
Biologi2	Økonomi og Leiing	Samf. Engelsk	Topp Idrett
Fysikk 2	Politikk og msk-rett	Entreprenørskap2	

Frist for fagvalget er 22. feb 2019. Dette skal foretas på www.blokkvalg.no i samråd med rådgiver.
Eksempler på fagvalgs kombinasjoner:

Realfagsfordypning:

Eksempel 1:

- Vg2: Matematikk R1, Kjemi 1, Biologi 1 og Fysikk 1
- Vg3: Matematikk R2, Kjemi 2 og Biologi 2/Fysikk 2

Eksempel 2:

- Vg2: Matematikk R1, Kjemi 1, Fysikk 1 og Internasjonal engelsk
- Vg3: Matematikk R2, Kjemi 2, og Fysikk 2/Samfunnsfaglig engelsk/Biologi 2

Eksempel 3:

- Vg2: Matematikk R1, Kjemi 1, Fysikk 1 og Økonomistyring
- Vg3: Matematikk R2, Kjemi 2, og Fysikk 2/Økonomi og ledelse/Biologi 2

Samfunn og språkfordypning:

Eksempel 1:

- Vg2: Økonomistyring, Samfunnsøkonomi 1, Markedsføring og ledelse 1 (nettfag)
- Vg3: Økonomi og ledelse, Samfunnsøkonomi 2, Markedsføring og ledelse 2 (nettfag)

Eksempel 2:

- Vg2: Sosiologi, Psykologi 1 og Internasjonal Engelsk
- Vg3: Politikk og msk-rettigheter, Psykologi 2 og Samfunnsfaglig Engelsk.

Eksempel 3:

- Vg2 Sosiologi, Psykologi 1 og Biologi 1
- Vg3: Politikk og msk-rettigheter, Psykologi 2 og Biologi 2

Fremmedspråk og morsmål

- Dersom eleven ikke har hatt 2.fremmedspråk på ungdomsskolen (tysk, spansk osv), **MÅ** han/hun ha 2.fremmedspråk på vg3. Strand vgs tilbyr bare tysk. Han/hun får da 5 timer ekstra i vg3 og trenger bare velge to programfag.
- Har du ett annet morsmål enn norsk, kan du ta eksamen i dette språket som privatist på minimum nivå II. Dermed dekkes kravet om fremmedspråk som fellesfag.

Generell studiekompetanse (GENS)

- Generell studiekompetanse vil si at eleven har karakteren 2 eller bedre i fagene, og tilfredsstillende kravkombinasjonene:
 - Totalt minimum 90 timer pr uke over 3 år
 - 2 programfag fra ditt område som du viderefører på vg3
 - Har 2 (valgfrie) programfag, over 2 år.
- Generell studiekompetanse (GENS) opptakskravet til de fleste studier på universitet og høyskoler.
- De fleste utdanninger i dag, krever kun GENS: Jurist, psykolog, sykepleier, barnevernspedagog, journalist, fysioterapeut for å nevne noen.

Spesiell studiekompetanse

- Da må du ha fagkombinasjon fra realfag i tillegg til GENS
- Eks: Du må ha minimum Matematikk R1, Fysikk 1 og Kjemi 1+2 for å studere medisin, farmasi, klinisk ernæring og tannlege.
- Eks: Du må ha minimum R1, R2 og Fysikk 1 for å studere til ingeniør
- Forsøksordning fra 2018/19 at opptakskravet til realfagsstudier ved NTNU, UiB, UiO og UiT er: R1+R2 og i tillegg enten Fysikk 1+2 eller Kjemi 1+2 eller Biologi 1+2 eller Geofag 1+2 eller Tek/forsk 1+2. **Her kommer stadig flere universitet med. SJEKK NØYE!**
- Eks: Du må ha R1 for å søke deg direkte inn på siviløkonomstudiet

Andre opptakskrav:

- Lærerutdanningen: Må ha 4 i matematikk, minimum 3 i norsk og totalt 35 karakterpoeng
- Sykepleierutdanningen: Må ha minimum 3 i matematikk og norsk.
- Politi: karakteren 3 i norsk hovedmål, fysiske opptakskrav, plettfri vandel, sertifikat i ett år
- Dette er ikke en utfyllende liste. Se derfor www.utdanning.no eller www.samordnaopptak.no for mer info.

Tilleggs poeng:

- 0,5 poeng pr realfag, utenom R2 og Fysikk 2 som gir 1 poeng
- Fremmedspråk nivå III gir 1 poeng
- MAX: 4 tilleggs poeng

Avsluttende fag vg1:

- Geografi
- Matematikk
- Samfunnsfag
- Engelsk
- Naturfag

Førstegangsvitnemål:

- Du må bestå alle fagene i løpet av tre år når du går på videregående skole for å få førstegangsvitnemål. (Noen unntak på treårs-regelen finnes, jf §3-43 i forskrift til Oppl. loven)
- Når du skal søke til universitet/høgskoler vil du søke i kvote for førstegangsvitnemål. Ofte er karakterpoengene for å komme inn, litt lavere her, enn i ordinær kvote. Du konkurrerer i førstegangsvitnemålskvoten
 - Dersom du ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret.
 - Ingen forbedringer av karakterer etter du er ferdig på vgs
 - Bare karakterpoeng og realfags- språkpoeng er med.

Poengutregning:

Førstegangsvitnemålskvote:

Karakterpoeng
+realfag/språkpoeng
=Skolepoeng

Ordinær kvote:

Skolepoeng
+ alderspoeng
+ tilleggspoeng for
militære/fhs/årsstudier
= Konkurranspoeng

Kilder:

www.strand.vgs.no

www.samordnaopptak.no

www.vilbli.no

For mer detaljert innhold i hvert fag, se læreplanene: <http://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/finn-lareplan/>

